

จิ้งเหลนดินคงพญาเย็น

ลักษณะ : ขนาดวัดจากปลายปากถึงก้น 41–43 มม. หางยาว 72 มม. ขนาดเล็ก ลำตัวค่อนข้างกลม หัวแบนราบและหักมุมลงทางด้านข้างหัว หางยาวกว่าลำตัวและหัวมากถึง 60% และมีรูปทรงค่อนข้างกลมยาวเรียว ถูกตามีหนังตาปิดที่มีช่องขาวใสคล้ายหน้าต่างซึ่งใช้เวลามุดไปได้ดิน รูหูเป็นหลุมตื้นๆ แถวเกล็ดรอบ ลำตัวที่กึ่งกลางลำตัว 30–32 แถว ขาทั้งสองคู่มีขนาดเล็ก นิ้วเรียวยาวมาก ระยะจากปลายปากถึงขาหน้าเป็น 50% ของระยะจากขาหน้าถึงขาหลัง เกล็ดหลังมีขนาดใหญ่กว่าเกล็ดข้างลำตัวเล็กน้อย นิ้วเท้าที่สี่ซึ่งเป็นนิ้วที่ยาวที่สุดมีเกล็ดข้างใต้เป็นสันที่อายุ 15–17 เกล็ด

ลำตัวสีน้ำตาลอมเขียว มีจุดประสีดำกระจายอยู่ทั่ว ตั้งแต่บริเวณหลังคอ ทั่วแผ่นหลังจนถึงหาง บางครั้งจุดเหล่านี้ดูเหมือนจะเรียงกันเป็นแถวตามยาวด้านข้างมีแถบสีดำที่ขาดเป็นท่อนสั้น ๆ เริ่มตั้งแต่บริเวณขางลำคอ ตลอดสีข้าง จนถึงด้านข้างของหาง ความเข้มของสีดำในแถบนี้จะค่อย ๆ ลดลงไปตามสีข้างมากบริเวณส่วนหาง ใต้ท้องสีขาวออกเขียว โดยเฉพาะบริเวณใต้หางสีออกเขียวเด่นชัดกว่าบริเวณอื่นๆ

เขตแพร่กระจาย : พบตั้งแต่จีนตอนล่างๆ ส่องกง เกาะไหหลำ พม่า เวียดนาม ลาว กัมพูชา ไทยในบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในบริเวณป่าสะแกราช หายากและพบปริมาณน้อยมากในป่าดิบแล้ง และป่าเต็งรัง พบเพียงครั้งละ 1–2 ตัว ทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน

ที่อยู่อาศัย : พบหากินอยู่บนชั้นใบไม้แห้งบนพื้นดิน คลานไปอย่างช้า ๆ บางครั้งก็มุดไปหาได้ใบไม้บ้าง แต่เข้าไปเฉพาะส่วนหัว ไม่มุดลึกเข้าไปถึงขาหน้าหรือเกือบทั้งตัวอย่างจิ้งเหลนดินจุดดำปกติพบในเวลาค่อนข้างเช้า แสงแดดยังไม่แรงมาก ประมาณ 8:30 – 9:00 น.

อุปนิสัย : การล่าเหยื่อมีลักษณะเฉพาะตรงที่ไม่ค่อยมุดเข้าไปหาเหยื่อได้ใบไม้ทั้งตัว และคลานไปค่อนข้างช้า พร้อมส่ายส่วนหัวกับลำตัวตอนหน้าไปมาทางด้านข้าง เวลาตกใจจะวิ่งหนีไปอย่างรวดเร็วบนพื้นป่า เข้าหาท่อนไม้หรือก้อนหินใกล้เคียง บางครั้งก็เป็นโคนต้นไม้ใหญ่แล้วมุดเข้าซอกซ่อนตรงช่องติดกับต้นหรือราก ไม่พบว่าวิ่งมุดหนีไปได้กองใบไม้บนพื้นป่า และอาศัยอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ

สถานภาพ : หายากมานานๆ จะพบสักครั้งหนึ่ง จากการสำรวจพบเพียง 3 ครั้งในเดือนพฤศจิกายน 2543 เดือนมกราคมและเดือนกรกฎาคม 2544 และพบเพียงครั้งละตัวเดียว มีเพียงตัวเดียวที่มีหางยาวสมบูรณ์



จิ้งเหลนดินดงพญาเย็น

Reeves 's Ground Skink

Scincella reevesii (Gray, 1839)

Scincidae

Squamata